

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:2899

av Paula Bieler m.fl. (SD)

Jämställdhetspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förändrade jämställdhetspolitiska mål och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om genuspedagogik och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvotering och positiv särbehandling på basis av kön och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvotering av föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilda jämställdhetsåtgärder och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en intensifierad kamp mot hedersrelaterat våld och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad forskning om könsspecifika skador och sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbättrat samhällsstöd till offren för endometriosis och andra könsspecifika sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade insatser mot könsrelaterade cancerformer och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett mer generöst regelverk vid bedömningar av ansökningar om graviditetspenning och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjt tak i föräldraförsäkringen för att minska ekonomisk påverkan av uttag och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jämställd juridisk ställning mellan mödrar och fäder och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att förbättra villkoren för de anställda inom den offentliga sektorn och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjt underhållsstöd och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjd garantipension och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna förespråkar en formell jämställdhet där varken kvinnor eller män särbehandlas på basis av sin könstillhörighet. Det är för oss en fullständig självklarhet att män och kvinnor har exakt samma värde och att båda könen skall ha samma rättigheter, vara lika inför lagen och kunna känna sig trygga och respekterade. Det är helt enkelt vår grundläggande syn att varje individ ska stå fri att göra sina egna, individuella livsval, utan att det offentliga ska försöka styra eller påverka dessa val.

Om resultatet av sådana fria val skulle visa sig vara att män och kvinnor inte gör allting på samma sätt, i exakt samma utsträckning, är detta i sig inte problematiskt, vare sig ur ett jämställdhetsperspektiv eller någon annan synvinkel. Jämställdhetsproblem är det dock om det saknas möjlighet och acceptans för enskilda individer att bryta mot normer, då män och kvinnor behandlas olika eller då skillnaden i mäns och kvinnors livsval leder till avsevärda skillnader i livsvillkor mellan könen och ojämn fördelning av problem. I det senare fallet är det dock viktigt att påpeka att lösningen inte är jämn fördelning av goda respektive dåliga livsvillkor och problem utan förbättring av de sämre villkoren och motverkande av de problem som finns.

Anledningen till att Sverigedemokraterna inte ser ojämn fördelning av män och kvinnor gällande deras livsval som ett problem är att det enligt partiets uppfattning sannolikt existerar biologiskt grundade skillnader mellan könen, utöver de socialt formade. Detta ska dock inte tolkas som att vi tror att alla män respektive kvinnor är stöpta i samma, könsbundna form, eller som att vi som parti har en bestämd uppfattning kring hur kvinnor respektive män bör bete sig, vad de skall utbilda sig till eller arbeta med. Precis som andra egenskaper handlar det om fallande skalor och variationen sett

till individnivå är givetvis stor; även om snittet skiljer sig mellan gruppen män och gruppen kvinnor finns större skillnader inom respektive grupp.

Jämställdhetspolitiska mål

Till skillnad från regeringens strävan efter jämn könsfördelning anser Sverigedemokraterna att jämställdhetspolitikens roll bör vara att motverka diskriminering, upprätthålla valfrihet och likhet inför lagen och att försöka underlätta tillvaron för män såväl som kvinnor i de livssituationer som de själva valt, oavsett om dessa val följer traditionella könsnormer eller inte. Den bör också sträva efter att kön aldrig blir en faktor i bedömningen av en persons kompetens eller lämplighet i en given situation. Med respekt för den variation som finns på individuell nivå bör den också erkänna att vissa människor kan födas med en oklar eller ombytt könstillhörighet och att dessa människor skall få samhällets stöd i händelse av att detta förhållande utgör ett problem för dem.

Mot bakgrund av ovanstående är det vår mening att de jämställdhetspolitiska målen bör skrivas om i enlighet med detta och att skrivningar om ”jämn fördelning” således bör tas bort. Vidare är det enligt oss oacceptabelt att formulera ett mål om att enkelriktat eliminera mäns våld mot kvinnor, eftersom det faktiska problemet inte är kopplat till kön på vare sig offer eller förövare. Därtill riskerar nuvarande fokus på mäns våld mot kvinnor att ytterligare osynliggöra - och i förekommande fall skambelägga offer för - kvinnors våld mot män såväl som våld i samkönade relationer. Enligt Sverigedemokraterna bör målets fokus vara att eliminera allt könsbetingat våld, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Styrning av individuella val

Med grund i Sverigedemokraternas syn på jämställdhetspolitikens syfte och mål ställer vi oss kritiska till stora delar av dagens genuspedagogik, där utgångspunkten är att lärare och andra pedagoger bör övervaka barns beteende och styra deras val i en normbrytande riktning, problematisera varje könsnormativt uttryck. Vi vill se en avveckling av det skattefinansierade stödet till genuspedagogik och annan verksamhet där staten, med bas i mycket svagt vetenskapligt förankrade politiska teorier, försöker experimentera med, eller ändra på, våra barns och ungdomars beteendemönster och könsidentitet.

Vi ställer oss också kritiska till alla former av kvotering och positiv särbehandling på basis av kön och anser att all sådan praxis inom ramen för offentlig verksamhet bör avvecklas. Vägen till bejakande av individuella val och bedömning av individ efter personliga egenskaper snarare än kön kan aldrig gå genom särbehandling. Utöver det

faktum att all så kallad positiv särbehandling av en grupp samtidigt är negativ särbehandling av någon annan förstärker sådan behandling synen på människor som representanter för en grupp snarare än representanter för sig själva.

Sverigedemokraterna vänder sig också å det starkaste emot såväl befintliga som ytterligare lagändringar i syfte att styra uttag av föräldraförsäkring. Att frånta föräldrar möjligheten att ge dagar till sin partner inkräktar på såväl individernas som familjernas valfrihet och riskerar att medföra att vissa barn får spendera mindre tid med någon av sina föräldrar än vad de annars skulle få. Staten vet inte bäst vad som passar varje enskild familj och ska inte ta på sig rollen att styra dess livspussel.

Särskilda jämställdhetsåtgärder

Sverigedemokraternas inställning till regeringens särskilda jämställdhetsåtgärder är och har varit blandad. Vi har varit kritiska till bristen på konkreta resultatorienterade åtgärder. Vi har också varit kritiska till den ideologiska utgångspunkten för vissa delar av projekten. Jämställdhetspolitik bör, som tidigare nämnt, enligt vår mening handla om att garantera att ingen individ skall behöva utsättas för diskriminering eller kränkande särbehandling på grund av sin könstillhörighet. Inte om att med statliga styrmedel försöka förmå män och kvinnor att bete sig exakt likadant och göra exakt samma saker i exakt samma utsträckning.

De delar av satsningen som syftar till att stärka kampen mot könsbetingat våld, hedersrelaterat förtryck, trafficking m.m. är vi dock mycket positiva till. Vi ser ett stort värde i att genom särskilda satsningar sätta fokus på vissa centrala delar av jämställdhetspolitiken och vi vill därför utöka och förlänga dessa fokuserade satsningar.

Som några exempel på vilka satsningar vi anser bör prioriteras, handlar det för det första om att öka och förlänga satsningen på länsstyrelsernas uppdrag att främja och lämna stöd till insatser för att motverka hedersrelaterat våld. Även uppdraget om att genomföra insatser för att förebygga och förhindra att unga blir bortgifta mot sin vilja bör fördjupas och förlängas.

Detsamma gäller stödet till verksamheten vid Nationellt centrum för kvinnofrid.

Vidare ser vi stora problem med att kvinnor idag förändrar sitt levnadsmönster av rädsla för att utsättas för våld och övergrepp. Därför föreslår vi i en separat motion breda satsningar för ökad kvinnofrid och trygghet i det offentliga utrymmet.

Intensifierad kamp mot hedersrelaterat våld och förtryck

Vid sidan av ovan nämnda utökning och förlängning av särskilda jämställdhetsinsatser vill Sverigedemokraterna även på andra sätt intensifiera kampen mot det hedersrelaterade våldet och förtrycket.

Utifrån en enkätundersökning 2009 uppskattade Ungdomsstyrelsen (numera Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor) att det då kunde finnas så många som 70 000 ungdomar som inte fritt fick välja sin partner eller styra sina liv.

Tyvärr har det hedersrelaterade våldet ofta kommit att kategoriseras som ett generellt uttryck för kvinnoförtryck och vad som brukar kallas ”mäns våld mot kvinnor”. Denna bristande förståelse för hedersförtryckets struktur och grunder har i sin tur lett till brister i åtgärdsprogram och stödinsatser. Sverigedemokraterna vill därför från statligt håll ge resurser till inrättande av särskilda hedersjourer dit utsatta kan vända sig för skydd och stöd speciellt anpassat för deras situation. Vi vill också säkerställa att det i varje kommun upprättas handlingsplaner och åtgärdsprogram speciellt framtagna för arbete mot hedersförtryck genom att från statligt håll bidra med samordning och hjälp från sakkunniga.

Andra åtgärder vi anser bör vidtas för att bryta upp hederskulturens strukturer är följande:

Förändra den lagstiftning som gör det möjligt för en man att få skadestånd efter att ha blivit ålagd att som en del av sitt arbete ta kvinnor i hand.

Sätta ned foten mot könssegregerad simundervisning i skolan, separata badtider för män och kvinnor i offentliga badhus, bärandet av heltäckande slöjor i skolan och på offentliga arbetsplatser och andra fenomen som baserar sig på normen om att det är kvinnors ansvar att genom sitt beteende och sin klädsel hålla främmande mäns begär i schack.

Dra in det statliga stödet till de religiösa samfund som lär ut att kvinnan är underordnad mannen och som anvisar kvinnor till särskilda och sämre belägna platser under gudstjänsterna.

Ett ytterligare förslag är att med inspiration från den så kallade 24-årsregeln i Danmark höja giftasåldern vid äktenskap med medborgare i länder utanför EU/EES. Utvärderingar i Danmark har visat att detta varit till stor hjälp för unga invandrare som levt under hedersrelaterat förtryck. Lagen har hjälpt dem att stå emot trycket från sina familjer att i ung ålder ingå arrangerade äktenskap med någon från hemlandet, vilket i sin tur givit dem respit att ytterligare öka sin självständighet genom att utbilda sig, integreras i det danska samhället och ordna egen försörjning. Enligt den danska motsvarigheten till SCB har andelen studerande kvinnor från icke-västliga länder fördubblats sedan lagen infördes.

Jämställdhet och hälsa

Det faktum att män och kvinnor är biologiskt olika gör att vi delvis drabbas av olika sjukdomar och arbetsrelaterade skador samt att vi ibland reagerar olika på samma

mediciner. För att öka kunskapen och minimera lidandet för de enskilda bör resurserna till forskning på detta område öka.

Ett belysande exempel på vikten av ökad kunskap kring könsspecifika skador och sjukdomar är samhällets bristande stöd till patienter som lider av kvinnsjukdomen endometrios. Trots att sjukdomen beräknas drabba nästan var tionde kvinna och orsakar mycket lidande och stora kostnader så är forskningen fortfarande bristfällig.

En studie publicerad i maj 2013 under ledning av överläkare Mats Olovsson vid Nationell endometrioscentrum konstaterade att många patienter fortfarande feldiagnosticeras eller behandlas med ineffektiva metoder. Förutom det fysiska lidandet blir många också lidande ekonomiskt eftersom vissa verksamma mediciner inte subventioneras av staten och inte omfattas av högkostnadsskyddet. Det är uppenbart att staten måste förbättra sitt stöd till offren för endometrios och andra könsspecifika sjukdomar.

Ett annat exempel med koppling till jämställdhet och hälsa där staten bör ta ett större ansvar är kampen mot könsbundna cancerformer. Enligt Socialstyrelsens riktlinjer för bekämpandet av bröstcancer bör alla kvinnor över 40 år ha rätt att bli kallade till mammografiundersökning. Idag är det dock bara hälften av landstingen som lever upp till de riktlinjerna. Eftersom vi vet att de svenska satsningarna på regelbundna kallelser till mammografi har lett till minskad dödlighet i bröstcancer, precis som kallelser till cellprovstagningar har lett till en minskad dödlighet i livmoderhalscancer, vill vi ytterligare stärka och utveckla fler sådana screeningprogram, exempelvis med inriktning på att tidigt upptäcka prostatacancer.

Jämställdhet och familj

Inom ramen för familjepolitiken ryms ett antal åtgärder för att motverka problem som slår ojämnt och stärka jämställdheten mellan kvinnor och män. Ett sådant exempel är graviditetspenningen, som idag endast erhålls av var femte gravid kvinna. Flera granskningar, bland annat från Inspektionen för socialförsäkringen, har visat att det gällande regelverket är föråldrat och att orimligt många kvinnor med riskfyllda och betungande arbeten får avslag på sina ansökningar. Reglerna bör uppdateras och göras mer generösa samtidigt som mer resurser behöver skjutas till för att ge fler kvinnor och barn rätt till trygghet i graviditetens slutskede.

Ett annat exempel är föräldraförsäkringen. Som tidigare nämnts vänder sig Sverigedemokraterna emot att dess uttag regleras i lag. Samtidigt konstaterar partiet att dagens villkor kan göra att föräldrarnas val av fördelning kan påverkas exempelvis av hushållets ekonomiska förutsättningar. Det är vår mening att möjligheterna för familjer att välja efter eget tycke bör stärkas. Utöver att rent formellt ge möjligheten till sådana

val genom att avkvotera försäkringsuttaget bör politiken också sträva efter att eliminera sådana faktorer som kan påverka uttaget på annat sätt än föräldrarnas och barnets önskemål och behov. Ett sådant steg är att, såsom föreslås i Sverigedemokraternas budgetförslag, höja taket i föräldraförsäkringen eftersom detta medför att alternativkostnaden för att ta ut föräldradagar minskar för de som idag slår i taket. I par med större inkomstskillnader och knappa marginaler kan denna alternativkostnad vara avgörande för uttaget.

Vidare är det för Sverigedemokraterna grundläggande att barn så långt det är möjligt bör ha rätt till båda sina föräldrar. I dagsläget ges såväl moder som fader vårdnad om barnet i det fall föräldrarna är gifta. Men i det fall en ogift kvinna föder barn är det upp till henne om vårdnaden ska tilldelas även fadern utan rättslig process. Vidare kan modern, i egenskap av vårdnadshavare, kräva ett faderskapstest såväl för att hävda som neka faderskapsband. En man som tror sig vara far till ett barn saknar dock rätt att begära ett sådant test för att bevisa sitt faderskap. Dessa regler resulterar i en starkare juridisk ställning för mödrar än för fäder och att alltför många barn riskerar att gå miste om kontakten med sin far. Sverigedemokraterna anser att det bör införas en rätt för män att begära faderskapstest, att en man per automatik ska fastställas som far till ett barn om ett positivt testresultat kan uppvisas samt att en fastställd fader per automatik också ska fastställas som barnets vårdnadshavare, jämte modern. Domslut ska krävas för att frånta en förälder vårdnaden om ett barn, inte det omvända.

Jämställdhet, ekonomi och arbetsmiljö

Sverigedemokraterna står bakom principen om lika lön för lika arbete. Det är inte enkelt att få en helt klar bild av hur stort problemet med osakliga löneskillnader relaterat till könstillhörighet egentligen är. Siffrorna tycks variera från några promille upp till 7 procent beroende på vem som mäter och hur man mäter. Att det över huvud taget förekommer att människor i landet får en lägre lön än vad de egentligen har rätt till endast baserat på sin könstillhörighet är dock fullständigt oacceptabelt. Detta är den grundläggande orsaken till att Sverigedemokraterna sommaren 2013 bidrog till att skapa majoritet för ett tillkännagivande till regeringen om att återinföra årliga lönekartläggningar. Att osakliga löner upptäcks på tre av tio arbetsplatser när lönekartläggningen väl görs, samt att efterlevnaden av lagkraven tycks ha försämrats snarare än förbättrats sedan lagstiftningen liberaliserades, ansåg vi vara tungt vägande argument för att återinföra de årliga lönekartläggningarna.

Som tidigare nämnts betraktar Sverigedemokraterna det inte nödvändigtvis som ett problem att män och kvinnor till viss del gör olika livs- och yrkesval, inte så länge det

är ett resultat av fria val och så länge det finns utrymme för enskilda att bryta mot normen.

Vi ser det således inte som problematiskt att det är fler kvinnor än män som väljer att arbeta inom offentlig sektor. Att arbetsvillkoren, arbetsmiljön och löneutvecklingen är dålig inom offentlig sektor och att detta drabbar många kvinnor och en del män i vårt land är däremot något vi betraktar som ett stort problem. Den viktigaste åtgärden för att komma tillrätta med stress, arbetsskador och andra uttryck för dålig arbetsmiljö är enligt vår mening en kraftig personalförstärkning i synnerhet inom vården och omsorgen.

Som ett steg mot förbättrad lön och pensionsutveckling och stärkt egenmakt för den enskilde bör staten skjuta till de resurser som krävs för att kunna erbjuda alla ofrivilligt deltidsarbetslösa inom offentlig sektor en heltidstjänst. Detta skulle förutom en stor och nödvändig kvalitetsförbättring för verksamheten också ha en substantiell inverkan på den generella inkomstskillnaden mellan män och kvinnor.

Två grupper som befinner sig i en än mer ekonomiskt utsatt position än de ofrivilligt deltidsarbetslösa inom offentlig sektor är de ensamstående föräldrarna och garantipensionärerna. Även i dessa grupper är en klar majoritet kvinnor. Staten bör prioritera att förbättra dessa människors livssituation genom att höja såväl underhållsstödet som garantipensionen. Även detta skulle ha betydande inverkan på inkomstskillnaden mellan män och kvinnor.

Paula Bieler (SD)

Sven-Olof Sällström (SD)

Magnus Persson (SD)

Mattias Karlsson (SD)